

Вимоги до отримання вченого звання професора в Україні

Здобуття вченого звання професора є фінальним етапом професійного становлення для науково-педагогічного працівника вищого навчального закладу. Це звання засвідчує не лише високий рівень фахової підготовки, а й значний науковий та педагогічний досвід, наявність вагомих досягнень у науково-дослідній, навчальній та методичній діяльності.

Однією з ключових вимог до здобувача звання професора є наявність якісних публікацій у наукових виданнях, а також відповідність освітнім, науковим і організаційним критеріям, встановленим чинним законодавством.

У 2025 році вимоги до отримання вченого звання професора було уточнено та доповнено рядом нових положень, які вимагають особливої уваги з боку кандидатів.

Переваги здобуття вченого звання професора

Вчене звання професора — це не лише формальним підтвердженням високого рівня науково-педагогічної компетентності, але й надає низку суттєвих переваг для кар'єрного зростання, участі в наукових проєктах та міжнародній співпраці. Серед основних переваг варто виділити:

- **Підвищення посадового окладу** — одержання звання професора передбачає відповідне збільшення заробітної плати (у середньому на 30% порівняно з доцентом);
- **Право на керівництво докторантами/аспірантами** та участь у спеціалізованих вчених радах із захисту докторських дисертацій;
- **Можливість обіймати керівні посади** в закладах вищої освіти (завідувач кафедри, декан, проректор тощо);
- **Участь у міжнародних грантах** та наукових проєктах, де наявність професорського звання часто є обов'язковою умовою;
- **Підвищення авторитету у науковому середовищі**, що позитивно впливає подальшу професійну реалізацію;
- **Розширені можливості** для публікаційної діяльності, запрошення до редколегії наукових журналів, участі у конференціях як ключового спікера.

Звання професора - це не лише титул, а й доступ до якісно нових академічних горизонтів.

Вимоги для здобуття вченого звання професора

Процедура надання вченого звання професора в Україні регулюється наказами Міністерства освіти і науки України та положеннями Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Станом на 2025 рік, здобувач повинен відповідати наступним критеріям:

- **Наявність наукового ступеня** доктора наук у відповідній або спорідненій галузі знань;
- **Наявність вченого звання** доцента або старшого дослідника;
- **Стаж науково-педагогічної роботи** не менше 10 років, у тому числі не менше 5 років після присвоєння звання доцента;
- **Сертифікат з іноземної мови** (Рівень не нижче B2) або публікації англійською мовою у виданнях, що індексуються в міжнародних базах даних;
- **Систематична наукова та публікаційна діяльність**, підтверджена відповідними науковими працями;
- **Розробка та викладання** авторських навчальних дисциплін, методичних матеріалів, підручників чи монографій;
- **Підтверджене стажування** в установах вищої освіти чи наукових установах (в Україні чи за кордоном);
- **3 публікації** у журналах Scopus/Web of Science, опубліковані після захисту докторської дисертації.

Здобуття вченого звання професора - це комплексний та відповідальний процес, який вимагає від науковця не лише значного досвіду, але й активної публікаційної, методичної та організаційної діяльності.

Нові вимоги, запроваджені Міністерством освіти і науки України, акцентують увагу на якісних публікаціях у міжнародних наукометричних базах, володінні іноземною мовою, академічній мобільності та власному внеску в розвиток освітньої та наукової сфери.